

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número..... 0'05 cèn.ª pta.
 A domicili. Es trimestre..... 0'65 »
 Un any..... 2'50 »
 Per dotzenes..... 0'45 »
 Núm.ª atrassats des 2.ª tom... 0'06 »
 Id. id. des 1.ª tom... 0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
 SI TÉ VENT Á SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fóra Palma. Dins Mallorca... 3 mesos.... 0'25
 1 any..... 3'25
 Dins España... 3 mesos.... 1'00
 1 any..... 3'50
 A Ultramar y s'Estrangè... 3 mesos.... 1'50
 1 any..... 5'00

ARQUITECTURA CLASSICA.

(DISCURS PRONUNCIAT Á S'ACADEMIA D'ES XOQUINET.)

SEÑORES Y SEÑORS:

Ignorant d'una sola que som, y gracies qu'heu conech, confihi complaure els desitjos de tant distingit auditori, dissertant ó esplicant sobre ses òbres mestres qu'adornan sa nòstra hermosa y bellíssima Ciutat de Palma.

He recorregut ses principals poblacions d'Euròpa; (somiant) he visitat l'Egipte, tota la Grècia, he arribat fins prop de la Xina y derrerament he vist plè d'admiració es magnífich país d'es bíduhins. Amich coral de ses belleses arquitectòniques y analisadó d'els monuments més antichs, junt amb sa méua bona voluntat y es méu talent puch di amb alta veu que som un crítich tan imparcial com inteligent amb so tecnicisme, amb sos estils y s'ornamentació de totes ses belles arts; principalment amb s'arquitectura; (aplausos y mansbelletes.)

No sé qui ha dit que Palma no té monuments de gran valor artístich; axò es una mala espècie tan poch patriòtica com digne de censura d'es hòns ciutadans. Rès mes fals, ni mes inexacte. La Seu, Sa Llónja, Sant Francesch; axò son monuments, si voleu, acceptables, però que no significan rès en comparació d'altres monuments que tenim y que no los donám cap mica d'importancia encara que sían jòyes inapreciables de hòn gust y originalitat. Y no los donám cap mèrit precisament perque sempre los tenim á la vista, perque los mirám com á trastos de casa, com á ximpls objectes de necessitat, antes qu'òbres de *lujo*, de gust bellíssim y de suntuosa estructura. (Un cobrador de contribucions demana sa paraula.)

Jò qu'he vist ses ruines del Partheon d'Atenas, jò qu'he admirat sa cúpula de Santa Sofia de Constantinopla, jò qu'he estudiat es gust gòtich en to-

tes ses séues varietats, recorreguent per espay de vint anys l'Alemània, arribant á Moscou, pòble que sembla, per sa multitud de guyes moscovites que pujen part demunt de ses teulades, igual que un camp sembrat de raves amb sa còna enterrada, y sa punta cap amunt; jò qu'á Londres, á París, á Roma, á Bruselas, he tengut temps per estudiá tot allò qu'á s'arquitectura se refereix, crit ara amb vèu ben fòrta y plèna de convenciment: ¡Benheida sia Mallorca; tèrra clàssica d'es hòn gust y de sa galana arquitectura! (Assentiment general, murmulis d'aprovació.)

Per desgracia, s'incuria d'es temps y es poch patriotisme d'ets homos, han destrossat ses millores joyes monumentals de Palma. Casi no queda rès d'aquelles òbres que significavan sa nòstra passada glòria y es nòstro amor á tot lo bell y á tot lo poètic. Es Banch de s'òli, sa Cortera, es Pès de sa Paya, es Pòrxo de Plassa, sa Carniceria; tot ha fet uy baix d'es bech de grua, cent vòltes més inhumá qu'es ter.emòtos y ses tempestats. Aquests edificis eran, no heu dupteu, lo milloret qu'he vist jamay, perque, ademés de sa séua original y xalèsta ornamentació, prestavan un servey que la pátria paga d'una manera ben inícuca. Pus may més tornarém veure aquells reconets homits, aquells cortinatjes naturals, aquells jardins *aéreos* y, sobre tot, aquells trispòls qu'es mosaichs més célebres los podrian teni envèja. Eran d'un estil esencialment mallorquí, clàssich pur, sense mescles, sense un sòl detall que no fós apropiat y digne. Plorém sobre ses ruines d'aquests monuments, pus may los tornarém veure fent gala de ses séues garboses columnes, ni de ses séues delicadíssimes filigranes. Plorém sobre ruines de l'art y..... (es plòrs de s'auditori no me deixan acabá sa paraula.)

Però ¿fins quant? ¿fins quant? (sensiació general, murmulis y protestes desde ses tribunes.)

¡Oh! encara mos queda un conhòrt, tenim es carré d'ets Hostals, tenim es trispòl de sa plassa de Cort, tenim ses Enramades y sobre tot y á demunt tot,

es pixadó d'es Mercat. (Vives aclamacions d'entussiasme.)

Rès tan original com es carré d'ets Hostals, es un mostruari viu y palpitant de s'enginy d'es nòstros antepassats, es una pròva de qu'encara hey ha una mica d'amor á ses belleses antigues, conservant aquest preciós carré com á memòria d'es hòn sentit que distingeix á sa culta y civilisada Palma de Mallorca.

Y ¿que'n dirém d'es trispòl de sa plassa de Cort? ¡Benhaja son autor! perque es impossible inventá aquell deliciós mosaich en no essè un genit immortal. Bé fan eis Ajuntaments procurant sa séua conservació, que segueiscan axí y mereixerán de la pátria honra y glòria. (Un sabaté y un callista aplaudeixen com á lòcos.)

Ses Enramades, vat' aquí sa jòya més preciada y sa més rica d'entre ses jòyes monumentals qu'adornan sa nòstra ciutat. Son autor es digne de que li axequin un monument semblant costat per costat de tant maravellosa òbra. Es un trabay acabadíssim en proporcions y en galanura. Es un magatzem de bellezes sens fi, òbra digna d'essè estudiada baix de tot concèpte, com á modèlo d'ornamentació, com idealisme en el art, y també en quant á sa séua brillant història. Perdonau una petita digressió, puis tractantsè de tant magestuós edifici sent orgull quant veitx qu'ets estrangers el prenen per modèlo per enriquí poblacions com Londres. Me trobava á n'aqueixa ciutat passetjantme per devòra es palacio de Cristal, quant veitx notá, amb molta sorpresa, que just en mitx d'una plassa d'aquells contorns axecavan un monument igual á ses nòstres precioses Enramades; me veitx senti orgullós, me veitx acostá á s'arquitecto perque me mostrás sa còpia original y amb hònes paraules li veitx preguntá si havia estat á Mallorca. Però s'inglès apar que no me compregués perque me va respondre:

—*I thank you; I don't smoke.*

Que vòl dí: *Gracies; jò no fum.*

Aquest aprèci que feyan ets inglesos de ses nòstres òbres me fé pensá mil

vegades amb sa fredó y amb s' incuria ab que mirám lo qu' es nòstro, lo que ver-taderament té mèrit y lo qu' es precis conservá còsti lo que còsti y pési à qui pési. (Un pesadó de pòrchs demana sa paraula per una alusió personal.)

Apropòsit he deixat es més notable monument de Palma per acabá aquest méu discurs; parl d' es pixadó d' es Mercat. De figura elegantíssima, tota plèna de pintures, jamay còm se déu alabadas; de guarniments naturals, però aromátichs, sense fé gala de detalls impròpis y si sòls aquells que reclaman sa moralitat y es bòn gust; es y significa es nòstro monument un modèlo d' una arquitectura refinadíssima y ben entesa. Es séu estil es pur mallorquí, sense cap casta de mescles impures ni estrafolaries, ses proporcions que guarda son estrictament artístiques, es modest en detalls de fiiigrana y en baxos relleus però en camvi es riquíssim amb altres detalls sinó tan capritxosos al menos més expressius y més aromátichs. Es llòch que ocupa es més apropòsit de Palma per poderlò admirá y estudiá. ¡Benehit sia son autor puis, tal vegada sense volè, vá dotá à Palma d' una joia qu' es vey-nats d' es Mercat veneran y estiman còm si fòs una relliquia ó un tresòr de bellesa! Llástima qu' ets atlòts hey dibuxin per demunt sas artístiques parets unee cosòtes que fan mal à la vista y qua llevan molt de mèrit à tant magnífics òbra. (Un municipal protesta; per ses tribunes cridan: ¡Qu' el s' en dugan.)

¡Oh! si à cada plassa de Palma si axecás un túmulo semblant; amb sa mateixa capelleta, amb so mateix aroma, amb iguals dibuxos y de mèrit idèntich; ¡oh! y que més hermosa sería sa nòstra ciutat! Y qu' à cada capelleta assegut à dedins còm un Sant Cristòfol, hey posassen un' estatua amb una faxesa verde y un picaròl penjat. ¡Quina variedat no oferiría Palma amb tants de monuments, amb tants d' aromes y amb tantes estatues totes mudades y totes sábies! (Aplausos y bojiòt. De ses tribunes me tiran una pastanaga qu' hem fer un uy.)

Conservèm es nòstros monuments, axí còm conservam es nòstro tòix; estimemlòs puis ells y sòls ells representan sa nòstra cultura y es nòstro amor à ses glòrias mallorquines; y si qualche día arribau à essè retjidós... (un alcalde de barrio dona un viva) posau esment à lo derré que mos resta, axecau sa vòstra vèu en defensa de ses nòstres joyes honra y glòria de Palma, procurant fé axecá en mitx de sa plassa de Cort una piràmide sense punta còm un' altra que n' hi há à n' es Mercat y à demunt ella amb nòble y artístich ademan, una matrona mallorquina que begui café y que s' amoch amb sa mànega.

¡Viva Mallorca! ¡viva ses Enramades! ¡viva allò d' es Mercat!

Un altre dia parlarém de ses fònts de Sant Antòni y Santa Eulali, de sa plassa

de sa Dressana, de sa troneta de sa má d' es Mòro, des *parterre* d' es carré de Odon-Colom y d' altres monuments notables baix de cent concèptes.

(Aplausos y mansbelleles; multitud de persones saludan y felicitan à s' oradó, entussiasme indescriptible, aygordent y dolcetes y raves frits.)

F. G.

DECIMAS DESBARATADES.

I.

En el principi del mon
Quant en Cain estudiava
Pitágoras esplicava
S' Art del Beato Ramon.
Passetjant p' el mitx del Born
Amb ses séues teoríes
El profeta Jeremies,
Qu' aprenia d' afeytá,
Va demaná per casá
Sa fiya d' es missè Trias.

II.

Es majordòm de n' Abraham
Y es custos de Sant Geròni
Tractaren es matrimoni
De sa burra de Balaam.
Quant heu sabé el gran Sultan
Correns sens' aturarsè
S' en entrá dins la Mercè
Y trobá el Pare Bausá
Qu' esplicava amb s' alcorá
Els articles de la fè.

III.

Quant David va prendre es grau
De medicina legal
Elegiren cardenal
Al reboté del Palau.
Just devant Sant Nicolau
El señó Pau de Moseári,
Fent còm sòl d' estrafolari,
Defensava amb gran rahó
Qu' es temple de Salomó
L' havian fet à Caymari.

IV.

Pròp d' es pont de Sant Miquèl
Nostro 'n pare Barceló
Trobá à Sant Hilarió
Qu' acompanyava à Raquèl.
Alsant els uys en el Cèl
Va doná gracies à Deu
Perque à s' onclo de n' Andreu
Passant per dins Llummajó
L' havian fet confessó
De ses mònjes de Sineu.

V.

Volent Noè plantar viña
Comprá els seps dins Calviá
Y los dugueren per má
Fins devòra son Rapiña.
Allá se mogué gran riña
Entre un grapat de fadrins
Que contavan els bossins
Que Constantino menjava
Mentres Pilat confessava
Fa Pere d' els Caputxins.

VI.

En Ródenes y En Risson
Y Don Jusèp Mirabò
Jugavan à *truch y flò*
A n' els padrissos d' es Born.
Arriba es germá Ramon
Que menava pe sa ma
Ses mònjes del Olivá
Que fent un gròs sacrifici
Arrendavan sa primici
A n' es Perpètuó d' Artá.

VII.

Repicá tota Ciutat
Quant se vá corre es rumó
D' havè nombrat en Carrió
Rectó de La Soledat.
Es prió de San Bernat
Quant heu va sèbre s' estiu
Se va menjá amb En Feliu
Que tornava de Buñòla
Quatre lliures de mussòla
Fetes per verb defectiu.

VIII.

Es dia qu' es va formá
Sa junta de ses illetes
En Martí de ses Mongetes
Sa perruca es vá empolvá.
Anantsèn à passetjá
Per baix d' es puitx de Sant Pere
Afiná demunt Cabrera
Els magos de Faraó
Repicant un guitarró
Fet de pasta de figuera.

IX.

Sa madrastra d' Absalon
Y el Pare Antoni Massòt
Al mitx d' un gran bassiòt
Ballavan un *rigodon*.
A brasset amb un mosson
Sa cosina de Caifás
Venia de sentí es fas
De ses mònges capotxines,
Quant encalsava ses nines
P' es carré sa mèstre Mas.

X.

Amb un ofici secret
Rebé noticia sa Llònja
De qu' havian fet canònge
S' escolá de Campanet.
El señó Tòni Mulet
Heu prengué tan á repel
Que dins s' hostel de s' Estel
Pren un còvo de cireres
Y sense tocá voreres
A totes los doná vél.

XI.

S' escrivá de sa Vileta
Y es cabildo de Consey
Al portal de Can Remy
Tenían junta secreta.
Heu saberén à Lloseta
Y per issá de majó
Enviaren comissió
Al Rectó de Santa Creu
Que treya la veracreu
Per conjurá aquell fibbló.

XII.

Es Batle de Ses Salines
Amb un tò molt magistral

Ensenava de mioral
A n' es capellá Barrines.
Mentres tant quatre fadrines
Sense cap ni centené,
Esporgavan un batzé
Y feyan tròns amb ses dents
per llevá es mals pensaments
A s' ase de Son Boté.

XIII.

Quant anava á fé es Solpás
El gran Sacerdot Heli.
S' entretenia en lletgí
Ses ventures d' En Gil Blas
Li succehí gròs fracás
Que casi es güida morí
Quant de lluny va descubrí
En Bièl de Sant Eulari
Que mostrava à n' es Vicari
De dí sa Passió en llatí.

D' UN MANUSCRIT VEY.

UNA ROMÀNTICA.

Per una finestra de delicada gelosía
hey guayta una figura sa més ideal per
sa séua bellesa y candor. Es cabeys ros-
sos, ets uys negres y mòrts, primeta,
vestida tota blanca: sembla un àngel del
cèl mateix. ¿Qu' ha nòm? té un nòm
fresch y perfumat, ell' ha nòm Toni-
nayna.

Es molt sensible, sa séua ànima mòr
d' amor, somía amb sa tranquilitat d' es
camps, amb sa galanura de ses flòrs,
amb sos mistèris de sa nit; y lletgeix so-
lament aquelles preciosíssimes novèl-les
totes plènes de descripcions ses més
poètiques y encativadores.

¿Qui espera? espera son amat; y l' es-
pera amb ànsia, febrosa, puis ja voldria
tenirló à devant séu per contarli ses
séues pénes, sa séua tristó, son des-
conhòrt. ¡Pòbre Toninayna!

Ja vé en Lluisset, joh, ditxa! y vé
tot content, tot mudat, amb una floreta
à n' es traü, amb ses botes que li fan
jich, jich; y s' atura à baix de sa fines-
tra, y dos còrs botan d' alegría, y se mi-
ran y suspiran y..... ¡ay!

Escoltèm, escoltèm:

—¡Ah! y que t' aonorava Lluisset! y
¿d' ahont vens? contembó tot, heu vuy
sèbre tot. ¡Jesús y que t' estim!

—Ah, Toninayna d' es méu còr, ¡ah
estrella de sa méua vida! ¿d' ahont vench
me demanes?

—Sí.

—Vench.....

—Mira, ¡no me sías traydó!

—Ydò, vench de comprá un quissonet.

—¿Un quissonet? y ¿per qui?...

—¡Per tú, prenda adorada, sòl méu.

—¿Per mí? y qu' es polít?

—¿Sí heu es? Ja 'l veurás; tot blanch,
petitó, mono que no n' has vist cap may.

—Y ¿quant el me durás? ¡Ja 'l voldria
teni!

—Ja 's.....

En Lluisset tirá un bolich per sa fi-
nestra, na Toninayna quedá espantada,
li agafá un atach de nirvis, y després
d' haverli passat es primé esglay, desfá
aquell bolich y joh, sorpresa! se tròba
amb un canet d' el Ram; li fa fé *gigo*
gigo, li doná una besada, li passá ses
séues fines mans per demunt s' esquena
y esclama:

—¡Ah, Lluisset des méu cò! y jò que
creya que me tiraves un d' aquells quis-
sonets tan innocents.....

—¿Encara el volías més innocent?

—¡No dich axò! d' aquells que respi-
ran, d' aquells qu' encalenteixen, d' a-
quells que saben besá amb tanta gracia,
¿sabs?....

—Bé, es lo mateix; prenló còm si fós
d' aquells que dius, y prenló amb sa
mateixa voluntat, amb sa mateixa.....

—Oh, sí, sí, gracias Lluisset, gracias.

—Però vuy que me donis un recòrt.

—Parla, parla.

—Un risset des téus preciosos cabeys.

—¡¡Oh!! sa mamay no heu vòl.

—Jò t' ho deman.

—¿Heu dirás à ningú?

—A ningú.

Na Toninayna s' en entrá y poch des-
prés surt amb un paperet que fa olor
d' aumesch y sense sèbre lo que li passa
el tira per sa finestra. Més joh, desen-
gañy! En Lluisset ha fuyt, es papé queda
en terra sense qu' un' ànima compassiva
el cuygue; sense que ningú respònga à
n' es laments y à n' es plòrs de na Toni-
nayna.

Na Toninayna veu qu' es estada víc-
tima d' una infamia sa més gran, veu
qu' En Lluisset l' ha engañada y pensa
un d' aquells còps d' efecte que tant al
viu pintan ses novèl-les qu' ha lletgides.
Passa p' es séu cap una idèa terrible: es
suicidi per mèdi d' una capseta de mis-
tos; després li vé una idèa menos funes-
ta: es deixarsè morí de fam; després
ferse mònja, després beata, y després es-
criure una carta à n' En Lluisset demos-
trantli ràbia y desprey. Y agafa sa plo-
ma y veu que no hey ha tinta à n' es
tinté, y una gran idèa li acudeix à n' es
séu cap, empleá ví en lloch de tinta; y,
entre suspirs que surten de son còr y
entre llàgrimes que botan des séus uys;
escriu aquesta carta modèl de literatura
y de sentiment:

LUISITO:

«Eres un mal hombre y me as hecho muy
mal á mi corason. Yo sabia que todos herais
muy malos pero no tanto, no tanto Luisito. Te
despresio con todo mi corason; no me queda otro
consuelo que despresiar te y abominarte. Todas
mis esperansas han huidas de mi; no me queda
otro remedio mas que llorar y sufrir la iel del
desengaño. Mas vendrá otro hombre que me
ame con mas hafan que no tú, te daré henvidia
y moriras de rason al verme triunfante y glorio-
sa en medio de la felisidad. Ya no te amo, te
despresio con toda la fuersa de mis entrañas

A Dios para siempre

ANTONIA-ANA.

†

Y na Toninayna aplegá sa carteta, la
perfumá axí mateix, y l' endemá à sa
primera hòra l' enviá à n' En Lluisset.

Però quina nit més terrible qu' ha pas-
sada, aquell séu pensament no para;
aquell séu còr *tech à tech* apar que no
cabi à dins ella, y lo mateix que tøndre
palometa ferida p' es falcó, tremola y
suspira desiara, y desiara somía amb
mons ideals de patiment y desconhòrt.
¡Pòbre Toninayna! Añora sa soledat des
bòschs, es murmull de ses fontanelles,
es cantar des rossiñòls; y à dins sa séua
delirant imaginació forja una per una
mil concepcions plènes de poesia y tris-
tesa. Fersè pastoreta, lluir un capell tot
graciós, ajaurersè à sa sombra d' un ci-
prés y reflá sovint amb un flaviolet
amoroses y suavíssimes nòtes. Y es ves-
pre, quant sa lluna derrám torrents
de mística llum, fé una volteta p' es
camps, improvisá cançons melancòliques
en alabansa de s' astre de sa nit, y des-
prés adormirsè à dins pòbre cabana tota
tranquila, sense sossobres, sense penes.
Y es dematí, quant es sòl dona el bòn
día à n' aquest mon, despertarsè amb
sos aucells dirigí una pregaria à l' Altís-
sim y torná altre vòlta à menarsèn es
añellets tots tøndres, tots blanchs, tots
innocents..... ¡Ay!

En Lluisset rebé sa carta de na Toni-
nayna, l' obrí amorosament y va esclafi
amb una riaya qu' es veynats la senti-
ran. Posá má à sa ploma y respòngué à
na Toninayna d' aquesta manera:

«Antonia-Ana de mi vida y de mi corazon:
con el mas profundo dolor he recibido tu pre-
ciosa cartita en la que me dices muy malas co-
sas pero que basta que sean escritas por tu di-
vina mano para perdonartelas, y recibirlas con
indulgencia y no con desacato.

—Fué por un trabajo necesario y que no po-
dia encargar á otro la causa porque hube de
marchar precipitadamente de bajo tu ventanita.
Perdona pues la desatencion que tuve contigo
pues todo es perdonable cuando se trata de la
higiene corporal.

Esta noche nos veremos y te explicaré con
todos sus detalles el incidente ocurrido ayer no-
che en mi flaca complexion.

Tuyo hasta el juicio final

LUISITO.

†

Na Toninayna rebé aquesta carta amb
un entusiasme y frenesí indescriptibles;
la besá, la se posá à demunt es cò, sus-
pirá d' alegría, y còm que no havia dor-
mit en tot es vespre passat s' entregá en
brassos de *Morfeo* tota xalesta y gojosa.
Y fins hòra baixa. Y esperá En Lluisset
amb un afany y amb un corcor may
sentit; y passá una hòra y un altre y
un altre, fins qu' à devés les deü senti
su baix de sa finestra còm una introduc-
ció de xaranga antes d' aná à tocá. Cre-
gué qu' En Lluisset l' obsequiava amb
una música, obrí ses portes de pit en
ampla y bona la vá fé! es renòu de deü
ó dotze *latas* de petròleo la saludaren

amb tonada estrident y escandalosa. Sortiren es veynats, comparegueren serenos, tothom se creya, si hey havia hagut lladres; *xep-à-xep* se digueren un en s'altre per qui anava sa música, hey hagué mansbelletes y crits y bojiòt. Na Toninayna caygué en mal de cò; sa mare, una señora molt grassa y molt sensible, l'axecá d'en terra, insultá sa patulea de defora, los digué estrafolaris y noninguns y sa fésta va acabá entre sospirs de na Toninayna que, desfeta de còs, plorant, febrosa, els uys girats en blanch, esclamava una y altre vegada:

—Ingrat, pervers, *infame*, dolent, traydó.

Y va resòldre no torná sortí de ca-séua pus may més ó fogí à sa soledat d'es bósch y viure entre sas poètiques fontanelles y à dins cabaneta de pastors. Y va suspirá y se condormí tota delirant y trista. Y es séu sòmit va essé un d'aquells sòmits romántichs: sombres y més sombres, cipresos per una part, tombes y sepulcres per s'altre, sa lluna que dona claror morada, ets aucells que cantan tots melancòlichs y tristesa y dól y quietut per tot arreu. ¡Ay, pòbre Toninayna!

F. G.

XEREMIADES.

Don Eduardo Fontseré y Mèstre, divèndres día 16 tengué la amable atenció de enviarmós els Indices del projecte que per la Societat titulada *La Gimnesiana* ha format sobre aygues per dú à Ciutat en canalisació formal. Acompanyava aquest atent obsèqui amb una carta molt fina y ben escrita convidantmós perque'l diumenge día 18 à les 4 des decapvespre anássem à veure els plans y Memòries de dit projecte. Nòltros desitjosos de correspòndre à tan distingida invitació, teníam resòlt s'anarhí per fé presents tots els reparos que trobám sobre aquest particulá, amb sa mateixa bona fè, confiança y familiaritat, amb que dit señor mos franquetjava s'ecsámen d'els séus trabays, que no duplám que son un vertadé modèlo; però à última hòra una visita de compliment d'aquells que no se pòden enjega ni escusá mos privá d'aquest gust honrós per nòltros. Sabèm qu'els qu'hey anaren ne quedaren molt satisfets còm no podia essé de ménos, y que dit señó los va mostrá y fé tastá qualque còsa que no era aygo tota sola.

Per de prònta li donám un milló de gracies y encare que no hajam tengut sa ditxa de veure y admirá trabays tan ben pensats y acabats podèm axí mateix consigná, després d'etsaminat s'índice des projecte y es cròquis aprocsimat des terreno que l'acompanya, qu'aquest petit quadèrn basta y sobra per formá con-

cepte de lo molt que val y que sab teòrica y prácticament el señor Fontseré en materia de aygues y de sa séua canalisació: més axò no fa que cèrtes dificultats que s'han de presentá després quedín del tot resòltes. Mos ne tornarèm ocupá amb detenció, y còm som partidaris acèrrims y entussiastes des progrès y millores de sa nòstra pátria desitjaríam ben de còr que tot quant diu aquest distingit enginè hidràulich, fós una veritat que no tengués rès de utòpica. Els séus esfòrsos científichs mereixen un ètsit completíssim, però nòltros no hey tením tanta fè còm éll amb aquest ètsit.

**

DOS BONS MALLORQUINS.

A sa platja de Son San-Martí (Muro), naufragá dies enrera una barca austriaca havent mòrt tres tripulants des tretze que duya à bordo.

Tenim noticia que ses autoritats se portaren molt bé amb sos pòbres naufrèchs. Axò indica que no s'es perduda del tot aquella nòble idèa de prestá socors à n'els estrangers més qu'à ningú.

Amb so naufragi hey ha un detall interessantíssim y que mos umpl d'orgull y satisfacció. Es trist y gloriós tot d'una vegada.

Dos braus marinés d'aquesta tèrra, varen essé víctimes de sa séua abnegació per salvá es tripulants de sa barca *Memí*. ¡Encara hey ha hòns mallorquins!

L'IGNORANCIA saluda amb entussiasme aquests dos héroes y prega à Deu per son descans à la glòria. Fets d'aquesta naturalesa honran sa patria y sa familia. ¡Deu honrarà també aquests nòbles etemples de caritat sublim!

A Mallorca tòca ampará y protegí ses families d'aquests dos pòbres homos; y aquí que se concedeixen pensions per aprendre ses belles arts à ciutats estrangeres, aquí també s'han de concedí pèmis per aquelles accions meritòries molt més hermoses que sa música y que sa pintura y que sa filologia plegades.

Cridám s'atenció pública sobre aquest fèt honrosíssim per Mallorca, confiant que qui pòt remourá totes aquelles influències perque sa desgracia sia amparada ja qu'es impossible premiá amb honors y decoracions es dos hòns mallorquins que moriren heròicament per salvá sa vida de malanats estrangers.

Axí heu esperám y axí serà.

F. G.

**

Petaca mòstruo: Heu es sa qu'els hereus de Don Gabriel Rotger, Cadena de Cort n.º 11, ténen dins es mostradó per cridá s'atenció demunt es surtit de petagues qu'han rebut. Si hey há cap homo que sia capás de buydarlè amb una setmana, digau qu'es tan fumadó que fora capás de fumá ses claus de Sant Pere.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Dins una caseta que té vuyt finestres y un portal hey ceuen bé.*
 SEMBLANSES.—1. *En que passa depressa.*
 2. *En qu' es desitjada.*
 3. *En que té lliures.*
 4. *En qu' es revista.*
 TRIANGUL....—*Campanet—Campané—Campan—Campa—Camp—Ca—C.*
 XARADA.....—*So-fá.*
 CAVILACIÓ....—*Mercadal.*
 FUGA.....—*Té ventura qui la procura.*
 ENDEVINAYA.—*Una pòrta.*

GEROGLIFICH.

00'3 y 00'7 | $\frac{N}{1}$ | 1'00

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla s'Institut à un cabo?
2. ¿Y s'Institut à n'es Corté de Cavallería?
3. ¿Y un General à s'aygordent?
4. ¿Y es mèstres d'escòla à ses mônges?

UETAM Y CABALLERO ANDANTE.

XARADA

Ma *prima* es bò de menjá
 Y n'hi ha de moltes castes;
 Segona pòt sè que fasses
 Si has après de cantá.
 Es méu tot si 'l vòls trobá
 L'has de cercá dins sa cuyna:
 Y un hòmo tant bé me cuyda,
 Que dins fòch me sòl tira.

TINET.

CAVILACIÓ.

CAN RAMPE

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
 EN PEPET.

FUGA DE CONSONANTS.

E... a... o e... .e.o...a... e... .e.u...
 ECSEMÉ.

ENDEVINAYA.

Jò som el qui vé derrera
 Totduna d'es primé Par,
 Y represent la Santíssima
 Y divina Trinitat.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Mestre Esperansa: Lo des número passat va podé passá després de haverli posat mijes sòles; però lo rebut ara no hey pòt aná, perque no té compostura. Tornauhó fé milló y vos podèrem complaure.